DECIZIA (UE) 2025/1049 A COMISIEI

din 19 mai 2025

privind coerența obiectivelor de performanță incluse în proiectul de plan de performanță prezentat de România în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 549/2004 al Parlamentului European și al Consiliului cu obiectivele de performanță la nivelul Uniunii pentru cea de a patra perioadă de referință a sistemului de performanță și de tarifare din cadrul Cerului unic european

[notificată cu numărul C(2025) 2931]

(Numai textul în limba română este autentic)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 549/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 martie 2004 de stabilire a cadrului pentru crearea cerului unic European (regulamentul-cadru) ([1]), în special articolul 11 alineatul (3) litera (c),

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/2803 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2024 privind punerea în aplicare a Cerului unic european ([2]), în special articolul 58 alineatul (3),

având în vedere Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317 al Comisiei din 11 februarie 2019 de instituire a unui sistem de performanță și de tarifare în cadrul cerului unic european și de abrogare a Regulamentelor de punere în aplicare (UE) nr. 390/2013 și (UE) nr. 391/2013 ([3]), în special articolul 14 alineatul (2),

întrucât:

CONSIDERAȚII GENERALE

(1) În conformitate cu articolul 11 din Regulamentul (CE) nr. 549/2004, statele membre au obligația de a stabili planuri, fie la nivel național, fie la nivelul blocurilor funcționale de spațiu aerian („FAB”), inclusiv obiective de performanță obligatorii, pentru fiecare perioadă de referință a sistemului de performanță și de tarifare pentru serviciile de navigație aeriană și funcțiile de rețea. Planurile respective trebuie să includă obiective de performanță locale care să fie coerente cu obiectivele de performanță la nivelul Uniunii pentru perioada de referință în cauză.

(2) Obiectivele de performanță la nivelul Uniunii pentru cea de a patra perioadă de referință („PR4”, 2025-2029) au fost stabilite inițial în Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/1688 a Comisiei ([4]).

(3) Toate statele membre au elaborat și adoptat proiecte de planuri de performanță pentru PR4, care au fost prezentate Comisiei spre evaluare până la 1 octombrie 2024. După ce a verificat dacă aceste proiecte de planuri de performanță sunt complete, Comisia a solicitat statelor membre să prezinte proiecte de planuri de performanță actualizate până la 15 noiembrie 2024.

(4) Evaluarea Comisiei prezentată în decizia de față se bazează pe proiectul de plan de performanță actualizat pentru PR4 prezentat de România (denumit în continuare „proiectul de plan de performanță”).

(5) Organismul de evaluare a performanței („PRB”), care asistă Comisia la punerea în aplicare a sistemului de performanță, a prezentat Comisiei un raport care conține avizul său privind evaluarea proiectelor de planuri de performanță.

([1]) JO L 96, 31.3.2004, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/549/oj.
([2]) JO L, 2024/2803, 11.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2803/oj.
([3]) JO L 56, 25.2.2019, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/317/oj.
([4]) Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/1688 a Comisiei din 12 iunie 2024 de stabilire a obiectivelor de performanță la nivelul Uniunii privind rețeaua de management al traficului aerian pentru a patra perioadă de referință, care începe la 1 ianuarie 2025 și se încheie la 31 decembrie 2029 (JO L, 2024/1688, 17.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1688/oj).

(6) În conformitate cu articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317, Comisia a evaluat coerența obiectivelor de performanță locale incluse în proiectul de plan de performanță pe baza criteriilor prevăzute la punctul 1 din anexa IV la regulamentul de punere în aplicare respectiv și ținând seama de circumstanțele locale, după caz.

(7) Comisia și-a completat evaluarea proiectului de plan de performanță cu o revizuire a elementelor prevăzute la punctul 2 din anexa IV la regulamentul de punere în aplicare respectiv. În ceea ce privește punctul 2.1 litera (d) subpunctul (vii) din anexa IV la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317, Comisia observă că nu a efectuat, în cadrul revizuirii respective, o analiză detaliată a metodologiei utilizate de România pentru alocarea costurilor între serviciile de navigație aeriană de rută și terminală în PR4. Prin urmare, Comisia nu a tras nicio concluzie, în această etapă, cu privire la conformitatea respectivei metodologii de alocare a costurilor cu articolul 15 alineatul (2) literele (e) și (f) din Regulamentul (CE) nr. 550/2004 al Parlamentului European și al Consiliului ([5]) și cu articolul 22 alineatul (5) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317.

EVALUAREA COMISIEI

Evaluarea obiectivelor de siguranță

(8) În ceea ce privește domeniul-cheie de performanță al siguranței, coerența obiectivelor incluse în proiectul de plan de performanță a fost evaluată în conformitate cu punctul 1.1 din anexa IV la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317.

(9) Obiectivele de performanță în domeniul-cheie de performanță al siguranței propuse de România în ceea ce privește eficacitatea managementului siguranței, defalcate pe obiective de management al siguranței și exprimate ca nivel de implementare, sunt următoarele:

România	**Obiective privind eficacitatea managementului siguranței, exprimate ca nivel de implementare, variind de la nivelul A la nivelul D al AESA**					
Furnizor de servicii de navigație aeriană	**Obiectivul de management al siguranței**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
ROMATSA	Politica și obiectivele în domeniul siguranței	C	C	C	C	**C**
	Managementul riscurilor la adresa siguranței	C	C	C	C	**D**
	Asigurarea siguranței	C	C	C	C	**C**
	Promovarea siguranței	C	C	C	C	**C**
	Cultura siguranței	C	C	C	C	**C**

(10) Comisia constată că obiectivele de performanță în materie de siguranță propuse de România pentru furnizorul de servicii de navigație aeriană „ROMATSA” sunt egale cu obiectivele de siguranță la nivelul Uniunii pentru fiecare an calendaristic din perioada 2025-2029, cu excepția obiectivului de „management al riscurilor la adresa siguranței” pentru care nivelul obiectivului la nivelul Uniunii este planificat să fie atins în anul 2029.

(11) Comisia ia act de faptul că proiectul de plan de performanță stabilește măsuri pentru ROMATSA pentru atingerea obiectivelor de siguranță locale, inclusiv îmbunătățirea sistemului de management al siguranței, monitorizarea managementului schimbărilor și investiții în formare și tehnologie în domeniul siguranței.

([5]) Regulamentul (CE) nr. 550/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 martie 2004 privind prestarea de servicii de navigație aeriană în cerul unic european (Regulamentul privind prestarea de servicii) (JO L 96, 31.3.2004, p. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/550/oj).

(12) Pe baza constatărilor expuse în considerentele (9), (10) și (11) și având în vedere că obiectivele de performanță în domeniul siguranței la nivelul Uniunii stabilite în Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/1688 trebuie atinse până în ultimul an al PR4, și anume 2029, obiectivele locale de performanță în materie de siguranță incluse în proiectul de plan de performanță trebuie considerate coerente cu obiectivele de performanță la nivelul Uniunii.

Evaluarea obiectivelor de mediu

(13) Pentru domeniul-cheie de performanță al mediului, coerența obiectivelor incluse în proiectul de plan de performanță în ceea ce privește eficiența medie a zborului orizontal pe rută corespunzătoare traiectoriei reale a fost evaluată pe baza criteriului prevăzut la punctul 1.2 din anexa IV la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317. În consecință, obiectivele de mediu ale României au fost comparate cu valorile de referință relevante pentru eficiența zborului orizontal pe rută stabilite în Planul de îmbunătățire a rețelei europene de rute („ERNIP"), elaborat în conformitate cu anexa I la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/123 al Comisiei [6] și disponibil la momentul adoptării obiectivelor de performanță la nivelul Uniunii pentru PR4, și anume la 2 iulie 2024.

(14) Obiectivele de performanță în privința mediului propuse de România pentru PR4 și valorile de referință naționale corespunzătoare din ERNIP, exprimate ca eficiență medie a zborului orizontal pe rută corespunzătoare traiectoriei reale, sunt următoarele:

România	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Obiective în domeniul-cheie de performanță al mediului, exprimate ca eficiență medie a zborului orizontal pe rută corespunzătoare traiectoriei reale	**3,54 %**	**3,52 %**	**3,50 %**	**3,48 %**	**3,46 %**
Valori de referință	3,54 %	3,52 %	3,50 %	3,48 %	3,46 %

(15) Comisia constată că proiectele de obiective de mediu de România sunt egale cu valorile de referință naționale corespunzătoare pentru fiecare an calendaristic din PR4.

(16) Comisia observă că România a prezentat în proiectul de plan de performanță măsuri pentru realizarea obiectivelor sale de mediu. Aceste măsuri includ implementarea unui spațiu aerian transfrontalier consolidat cu rute libere, introducerea unei utilizări flexibile avansate a spațiului aerian și implementarea unui instrument de optimizare sectorială până la sfârșitul anului 2025. Având în vedere constatările PRB, Comisia consideră că România ar trebui să se angajeze să pună în aplicare toate măsurile operaționale prevăzute în ERNIP, pentru a sprijini realizarea obiectivelor sale de performanță de mediu pentru PR4.

(17) Pe baza constatărilor expuse în considerentele (14), (15) și (16), obiectivele din domeniul-cheie de performanță al mediului incluse în proiectul de plan de performanță trebuie considerate coerente cu obiectivele de performanță la nivelul Uniunii pentru PR4.

Evaluarea obiectivelor de capacitate

(18) Pentru domeniul-cheie de performanță al capacității, coerența obiectivelor incluse în proiectul de plan de performanță în ceea în ceea ce privește întârzierea medie în managementul fluxurilor de trafic aerian (ATFM) pe rută per zbor a fost evaluată pe baza criteriului prevăzut la punctul 1.3 din anexa IV la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317. În consecință, obiectivele de capacitate pentru serviciile de rută propuse de România au fost comparate cu valorile de referință relevante stabilite în planul de administrare a rețelei elaborat în conformitate cu articolul 9 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/123 al Comisiei și disponibile la momentul adoptării obiectivelor de performanță la nivelul Uniunii pentru PR4, și anume la 2 iulie 2024.

[6] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/123 al Comisiei din 24 ianuarie 2019 de stabilire a normelor de punere în aplicare a funcțiilor rețelei de management al traficului aerian (ATM) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 677/2011 al Comisiei (JO L 28, 31.1.2019, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/123/oj).

(19) Obiectivele de capacitate pentru serviciile de rută propuse de România pentru PR4, exprimate în minute de întârziere ATFM per zbor, și valorile de referință corespunzătoare din Planul de administrare a rețelei sunt următoarele:

România	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Obiective în domeniul-cheie de performanță al capacității, exprimate în minute de întârziere ATFM pe rută per zbor	**0,24**	**0,17**	**0,14**	**0,11**	**0,11**
Valori de referință	0,24	0,17	0,14	0,11	0,11

(20) Comisia observă că obiectivele de capacitate pentru serviciile de rută propuse de România sunt egale cu valorile de referință naționale corespunzătoare pentru fiecare an calendaristic din PR4.

(21) Comisia observă că România a prezentat, în proiectul de plan de performanță, măsuri pentru realizarea obiectivelor sale locale de capacitate pentru serviciile de rută. Aceste măsuri includ implementarea unui nou sistem de management al traficului aerian, îmbunătățiri ale configurației spațiului aerian, evoluții legate de politica în materie de resurse umane și utilizarea unui nou instrument de încărcare și complexitate a traficului.

(22) Pe baza constatărilor de la considerentele (19), (20) și (21), obiectivele din domeniul-cheie de performanță al capacității incluse în proiectul de plan de performanță trebuie considerate coerente cu obiectivele de performanță la nivelul Uniunii pentru PR4.

Revizuirea obiectivelor de capacitate pentru serviciile de navigație aeriană terminală

(23) În conformitate cu punctul 2.1 litera (b) din anexa IV la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317, Comisia și-a completat evaluarea proiectului de plan de performanță prin revizuirea obiectivelor de performanță în materie de capacitate pentru serviciile de navigație aeriană terminală stabilite în ceea ce privește aeroporturile menționate la articolul 1 alineatele (3) și (4) din regulamentul de punere în aplicare respectiv. S-a constatat că aceste obiective dau naștere unor preocupări.

(24) Comisia observă că obiectivele de capacitate pentru serviciile de navigație aeriană terminală propuse pentru PR4 conduc la o deteriorare semnificativă a întârzierii ATFM medii la sosire pe an în comparație cu a treia perioadă de referință („PR3”). Mai mult, obiectivele propuse pentru PR4 variază între 0,32 și 0,40 minute per zbor, în timp ce performanța reală măsurată nu a depășit 0,12 minute per zbor în niciun an al PR3.

(25) Prin urmare, Comisia consideră că, în legătură cu adoptarea planului său final de performanță în conformitate cu articolul 16 litera (a) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317, România trebuie să justifice în continuare obiectivele de capacitate pentru serviciile de navigație aeriană terminală pentru PR4, ținând seama de observațiile prezentate în considerentul (24), sau trebuie să revizuiască în sens descrescător obiectivele respective.

Evaluarea obiectivelor de rentabilitate

(26) Pentru domeniul-cheie de performanță al rentabilității, coerența obiectivelor incluse în proiectul de plan de performanță în ceea în ceea ce privește costul unitar determinat („DUC”) pentru serviciile de navigație aeriană de rută a fost evaluată pe baza criteriilor prevăzute la punctul 1.4 literele (a), (b) și (c) din anexa IV la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317. Aceste criterii sunt tendința costului unitar determinat pe parcursul PR4, tendința costului unitar determinat pe termen lung pe parcursul PR3 și PR4 (2020-2029) și valoarea de referință pentru costul unitar determinat la nivelul zonei tarifare, comparată cu valoarea medie corespunzătoare zonelor tarifare în care furnizorii de servicii de navigație aeriană au un mediu operațional și economic similar.

(27) Obiectivele de rentabilitate pentru serviciile de rută propuse de România pentru PR4 și valorile de referință aferente sunt următoarele:

Zona tarifară de rută a României	Valoare de referință 2019	Valoare de referință 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Obiective și valori de referință în domeniul-cheie de performanță al rentabilității, exprimate în cost unitar determinat (în termeni reali la prețurile din 2022)	**193,74 RON**	**190,26 RON**	**188,70 RON**	**190,59 RON**	**190,14 RON**	**187,75 RON**	**178,08 RON**
	39,32 EUR	38,61 EUR	38,29 EUR	38,68 EUR	38,58 EUR	38,10 EUR	36,14 EUR

(28) În ceea ce privește criteriul de evaluare prevăzut la punctul 1.4 litera (a) din anexa IV la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317, Comisia observă că tendința costului unitar determinat pentru serviciile de rută la nivelul zonei tarifare din România, de - 1,3 % pe durata PR4, reprezintă o performanță mai bună decât tendința de la nivelul Uniunii pentru aceeași perioadă, de - 1,2 %.

(29) În ceea ce privește criteriul de evaluare prevăzut la punctul 1.4 litera (b) din anexa IV la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317, Comisia observă că tendința costului unitar determinat pe termen lung pentru serviciile de rută la nivelul zonei tarifare din România pe durata PR3 și PR4, de - 0,9 % reprezintă o performanță mai slabă decât tendința pe termen lung de la nivelul Uniunii pentru aceeași perioadă, de - 1,0 %.

(30) În ceea ce privește criteriul de evaluare prevăzut la punctul 1.4 litera (c) din anexa IV la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317, Comisia observă că valoarea de referință a României pentru costul unitar determinat, de 38,61 EUR în termeni reali la prețurile din 2022 („EUR2022"), este cu 0,8 % mai mică decât valoarea de referință medie, de 38,93 EUR în EUR2022, a grupului comparativ relevant prevăzut la articolul 7 din Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/1688.

(31) Este clar că tendința costului unitar determinat din România pe parcursul PR4 este mai bună decât tendința corespunzătoare la nivelul Uniunii și că valoarea de referință a României pentru 2024 este sub media grupului comparativ. Prin urmare, Comisia consideră că abaterea de la tendința DUC pe termen lung la nivelul Uniunii menționată în considerentul (29) nu împiedică coerența obiectivelor de performanță ale României în domeniul rentabilității cu obiectivele de performanță în domeniul rentabilității la nivelul Uniunii.

(32) Pe baza constatărilor de la considerentele (27) - (31), obiectivele din domeniul-cheie al rentabilității incluse în proiectul de plan de performanță trebuie considerate coerente cu obiectivele de performanță la nivelul Uniunii pentru PR4.

Revizuirea obiectivelor în materie de rentabilitate pentru serviciile de navigație aeriană terminală

(33) În conformitate cu punctul 2.1 litera (c) din anexa IV la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317, Comisia și-a completat evaluarea proiectului de plan de performanță cu revizuirea obiectivelor de performanță în materie de rentabilitate pentru serviciile de navigație aeriană terminală stabilite în ceea ce privește aeroporturile menționate la articolul 1 alineatul (3) și alineatul (4) din regulamentul de punere în aplicare respectiv. S-a constatat că aceste obiective nu ridică probleme.

CONCLUZII

(34) Având în vedere cele de mai sus, obiectivele de performanță incluse în proiectul de plan de performanță trebuie considerate coerente cu obiectivele de performanță la nivelul Uniunii pentru PR4,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Obiectivele de performanță incluse în proiectul de plan de performanță prezentat de România pentru cea de a patra perioadă de referință („PR4"), enumerate în anexa la prezenta decizie, sunt coerente cu obiectivele de performanță la nivelul Uniunii pentru PR4 prevăzute în Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/1688.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează României.

Adoptată la Bruxelles, 19 mai 2025.

Pentru Comisie
Apostolos TZITZIKOSTAS
Membru al Comisiei

ANEXĂ

Obiective de performanță incluse în proiectul de plan de performanță prezentat de România care sunt coerente cu obiectivele de performanță la nivelul Uniunii pentru cea de a patra perioadă de referință

DOMENIUL-CHEIE DE PERFORMANȚĂ AL SIGURANȚEI

România	**Obiective privind eficacitatea managementului siguranței**, exprimate ca nivel de implementare, variind de la nivelul A la nivelul D al Agenției Europene pentru Siguranța Aviației (EASA)					
Furnizor de servicii de navigație aeriană	**Obiectivul de management al siguranței**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
ROMATSA	Politica și obiectivele de siguranță	C	C	C	C	C
	Managementul riscurilor la adresa siguranței	C	C	C	C	D
	Asigurarea siguranței	C	C	C	C	C
	Promovarea siguranței	C	C	C	C	C
	Cultura siguranței	C	C	C	C	C

DOMENIUL-CHEIE DE PERFORMANȚĂ AL MEDIULUI

România	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Obiective în domeniul-cheie de performanță al mediului, exprimate ca eficiență medie a zborului orizontal pe rută corespunzătoare traiectoriei reale	**3,54 %**	**3,52 %**	**3,50 %**	**3,48 %**	**3,46 %**

DOMENIUL-CHEIE DE PERFORMANȚĂ AL CAPACITĂȚII

România	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Obiective în domeniul-cheie de performanță al capacității, exprimate în minute de întârziere ATFM pe rută per zbor	**0,24**	**0,17**	**0,14**	**0,11**	**0,11**

DOMENIUL-CHEIE DE PERFORMANȚĂ AL RENTABILITĂȚII

Zona tarifară de rută a României	**Valoare de referință 2019**	**Valoare de referință 2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Obiective și valori de referință în domeniul-cheie de performanță al rentabilității, exprimate în cost unitar determinat (în termeni reali la prețurile din 2022)	**RON 193,74**	**RON 190,26**	**RON 188,70**	**RON 190,59**	**RON 190,14**	**RON 187,75**	**RON 178,08**
	EUR 39,32	EUR 38,61	EUR 38,29	EUR 38,68	EUR 38,58	EUR 38,10	EUR 36,14